

Olika typer av träbåtar (före båtmotorns intåg)

Skötbåten var ett livsviktigt redskap för en fiskarfamilj i skärgården. Skötbåten, som är mellan 22 och 26 fot lång, kallas också för storbåten men benämningar som stadsbåten, ryssjebåten eller mjölkån båten förekommer också lokalt. Den är försedd med två master med sprisegel och storsegel. Skötbåten användes i sköt- eller ryssjefisket men främst som fortskaffningsmedel i skärgården när bilarna och broarna ännu inte fanns. Båten skulle vara robust och klara av sjögång samt tåla tung last med tanke på de stora fiskefångsterna.

Skötbåt i Larsmo. Båten är byggd av Herman Kaptens i Bosund 1938. Bosund båt-, fiske- och jaktmuseums bildarkiv.

Skötbåt 1930. Foto Valter W. Forsblom. SLS arkiv 405.

Jullen eller roddbåten på 14–17 fot kan också den vara försedd med ett sprisegel. Varje hushåll ägde minst en julle som kom till användning inte minst bland barnen. Den var lätt att ro och barnen fick träna sig på att segla. När pojkarna i tonåren skulle lära sig att bygga träbåtar var det ofta en julle man byggde för att sedan sälja den och kanske köpa en cykel åt sig.

Julle 1930. Foto Valter W. Forsblom. SLS arkiv 405.

Fälbåten har i århundraden använts i säljakt. Fälbåten är i förhållande till de andra bruksbåtarna en stor båt, mellan 24 och 32 fot, som är lång och utrustad med en mast. I båten packade man ner all proviant och kläder för flera veckors säljakt. Fälbåten fungerade som bas för säljägarna och i den övernattade man också.

Fälbåt 1930. Foto Valter W. Forsblom. SLS arkiv 405.

Fäljullen var en mindre båt ämnad för säljakt. Med den kunde man åka på dagsresor utan att ta med fälbåten. Fäljullen kunde också vara utrustad med mast i fören. En typisk fäljulle har två medar under båten för att man enkelt skall kunna skuffa fram den på isen.

Text: Joel Svenlin

Fäljulle 1930. Foto Valter W. Forsblom. SLS arkiv 405.